

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-89/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 13 stycznia 2023 r.
w sprawie wyrażenia opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu
oraz o możliwości sfinansowania deficytu budżetowego Gminy Gródek
przewidzianego na 2023 r.

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 1668), art. 230 ust. 4, art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 1/14 z dnia 1 kwietnia 2014 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących działających w siedzibie RIO w Białymstoku i Zespołach zamiejscowych w Łomży i Suwałkach

Skład Orzekający w osobach:

Katarzyna Gawrońska	– przewodnicząca
Paweł Gałko	– członek
Agnieszka Gerasimiuk	– członek

opiniuje z zastrzeżeniami sformułowanymi w uzasadnieniu

1. prawidłowość planowanej kwoty długu przedstawionej w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Gródek na lata 2023-2026 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2023-2038 przyjętej Uchwałą Rady Gminy Gródek Nr XLII/363/22 z dnia 29 grudnia 2022 r.;
2. możliwość sfinansowania deficytu budżetowego przedstawionego w Uchwale Rady Gminy Gródek Nr XLII/364/22 z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Gródek na 2023 r.

U z a s a d n i e n i e

Przedmiotową uchwałą Skład Orzekający sformułował w oparciu o:

- Uchwałą Rady Gminy Gródek Nr XLII/363/22 z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Gródek na lata 2023-2026 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2023-2038;
- Uchwałą Rady Gminy Gródek Nr XLII/364/22 z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Gródek na 2023 r.

Zgodnie z budżetem Gminy Gródek uchwalonym na 2023 rok, podstawowe wielkości budżetowe kształtują się następująco. Dochody ogółem wynoszą 34.315.639 zł, w tym dochody

bieżące: 25.929.632 zł; dochody majątkowe: 8.386.007 zł. Wydatki zaplanowano w kwocie 37.419.684,78 zł, w tym wydatki bieżące: 26.071.848,50 zł; wydatki majątkowe: 11.347.836,28 zł. Różnica pomiędzy planowanymi dochodami a wydatkami budżetu stanowi deficyt w wysokości 3.104.045,78 zł. Jako źródło pokrycia tego deficytu wskazano (§ 5 uchwały budżetowej) przychody z tytułu zaciąganych kredytów w kwocie 1.100.000 zł; przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.958.275 zł oraz przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 45.770,78 zł. Powyższe źródła pokrycia deficytu zgodne są z art. 217 ust. 2 pkt 2, pkt 6 i pkt 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Łączna planowana w budżecie na 2023 rok kwota przychodów wynosi 3.719.045,78 zł i poza wyżej wskazanymi przychodami obejmuje jeszcze przychody z tytułu wolnych środków w wysokości 615.000 zł przeznaczane na planowane w 2023 r. rozchody: spłatę rat otrzymanych pożyczek i kredytów w kwocie 95.000 zł oraz wykup papierów wartościowych w kwocie 520.000 zł. Analiza sprawozdań oraz bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2021 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2021 r., jak również przewidywanego wykonania budżetu za rok 2022 określonego w przedłożonej Izbie Wieloletniej Prognozie Finansowej wskazuje, iż przychody wewnętrzne w łącznej kwocie 2.619.045,78 zł będą możliwe do zaangażowania w budżecie roku 2023.

Wynik z działalności bieżącej Gminy zamyka się niedoborem operacyjnym (ujemną różnicą pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi) w wysokości 142.216,50 zł. Uwzględniając fakt, iż Gmina na pokrycie planowanego deficytu angażuje przychody wewnętrzne w kwocie przewyższającej ujemne saldo operacyjne, wymóg równoważenia budżetu w części dotyczącej dochodów i wydatków bieżących, o którym stanowi art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, nie został naruszony.

W kontekście możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kwoty długu i spłat zobowiązań Skład Orzekający zauważa, co następuje. Zgodnie z uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Gródek, z uwzględnieniem przewidywanego wykonania budżetu roku 2022, na koniec 2022 roku zadłużenie Gminy wyniesie **9.251.642 zł**. W związku z konstrukcją budżetu przyjętą na 2023 rok zadłużenie Gminy Gródek wzrośnie i na koniec 2023 roku wyniesie **9.736.642 zł**. Zaciągnięty i planowany do zaciągnięcia dług ma zostać spłacony do końca 2038 roku. W kolejnych latach objętych Prognozą Gmina nie planuje pozyskiwania nowych przychodów z tytułów zwrotnych (zaciągania długu publicznego). Według założeń przedłożonego WPF, Gmina ma osiągać w latach 2024-2038 dodatnie wyniki budżetów (kol. 3 WPF), które w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów tytułem spłaty zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia długu (kol. 3.1 WPF). W latach 2024-2038 zakładane są tzw. nadwyżki operacyjne, czyli dodatnie różnice między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, kształtujące się na poziomie 386.596-715.046 zł (na 2023 rok zaplanowano niedobór operacyjny). W całym okresie objętym Prognozą planuje się uzyskiwanie dochodów ze sprzedaży majątku, w łącznej kwocie wynoszącej 2.105.000 zł.

Z przedłożonej uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Gródek na lata 2023-2026 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2023-2038 wynika, iż we wszystkich latach objętych Prognozą zostanie zachowana relacja, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze). Podkreślić jednak trzeba, że realizacja przyjętych w WPF wskaźników jest w znacznym stopniu uzależniona od realistyczności planowanych na poszczególne lata struktur budżetu.

Z formalnego punktu widzenia spełniony jest wymóg realistyczności, o którym stanowi art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Z kolei stopień realizacji poszczególnych wielkości, a więc ocena realistyczności Wieloletniej Prognozy Finansowej z punktu widzenia osiągnięcia zakładanych kwot, jest mocno ograniczona. Trzeba zaznaczyć, że długi, bo 16-letni czas prognozowania, obarczony jest znaczącym ryzykiem błędu w szacowaniu wartości istotnych z punktu widzenia obsługi zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia długu. W tym kontekście Skład Orzekający zwraca uwagę na występujące obecnie istotne zagrożenia, jakie dla stabilności gospodarki finansowej Gminy niosą niekorzystne zjawiska makroekonomiczne, w tym wysoki poziom inflacji, nasilający presję na zwiększenie wydatków o charakterze bieżącym z powodu znaczącego wzrostu kosztów wykonywania zadań. Skład Orzekający podkreśla zatem, że zwiększenie długu publicznego powinno być poprzedzone wnikliwą analizą potrzeb Gminy, z uwzględnieniem finansowych i pozafinansowych czynników ryzyka.

Uwzględniając dalszy przyrost zadłużenia Gminy, konieczność generowania od 2024 roku dodatnich wyników budżetu przeznaczanych na spłaty i ograniczania wydatków bieżących, w ocenie Składu Orzekającego konieczne jest nieprzerwane monitorowanie realizacji założeń przedstawionych w Prognozie. Skład Orzekający wydając niniejszą opinię przyjmuje Objasnienia dołączone do WPF i zastrzega konieczność zachowania dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym Prognozą, celem urzeczywistnienia zakładanych w WPF wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych wskaźników obsługi długu warunkowanych przede wszystkim odpowiednimi wynikami operacyjnymi budżetów.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

POUCZENIE

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Katarzyna Gawrońska